

STEUNPUNT ECONOMIE EN ONDERNEMEN
Vlamingenstraat 83/3550
B-3000 Leuven, Belgium

STORE-23-006

Kernindicatoren 2022

De Blauwe Cluster

Dieter Van Esbroeck^{a,b} en Astrid Volckaert^{*a,b}

^a*Steunpunt Economie en Ondernemen*

^b*Vlaams Instituut voor Economie en Samenleving (VIVES), Faculteit Economie en
Bedrijfswetenschappen, KU Leuven*

8 juni 2023

**STEUNPUNT
ECONOMIE &
ONDERNEMEN**

Vlaanderen
is economie, wetenschap
& innovatie

*© ECOOM-STORE en KU Leuven (2023). De resultaten in dit rapport geven de mening van de auteur(s) weer en niet deze van de Vlaamse Overheid: de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest is niet aansprakelijk voor het gebruik dat kan worden gemaakt van de in deze mededeling of bekendmaking opgenomen gegevens.

Kernindicatoren 2022 - De Blauwe Cluster (23-006)

ECOOM-STORE adviseert de Vlaamse overheid met fundamenteel en toegepast onderzoek naar speerpuntclusters, economisch beleid en ondernemen in Vlaanderen. Binnen de pijler A "Clusters" brengen onze onderzoekers de speerpuntclusters in Vlaanderen in kaart en creëren nieuwe inzichten voor het clusterbeleid in Vlaanderen. Daartoe worden jaarlijks kernindicatoren berekend.

Kernindicatoren

Aantal ondernemingen (A):	aantal ondernemingen die lid zijn van de cluster.
Aantal groepen (G):	de groep bevat alle btw-nummers van bedrijven die eenzelfde Global Ultimate Owner (GUO) hebben.
Tewerkstelling (VTE):	tewerkstelling binnen de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in voltijds equivalenten (VTE). netto toegevoegde waarde van de ondernemingen die lid zijn van de cluster, uitgedrukt in 1000 euro.
Netto toegevoegde waarde (TW):	de netto toegevoegde waarde van ondernemingen is de omzet verminderd met de aangekochte goederen en diensten, en verminderd met de afschrijvingen.
Arbeidsproductiviteit (AP):	arbeidsproductiviteit is de toegevoegde waarde per werknemer, uitgedrukt in 1000 euro per VTE.
Totale factorproductiviteit (TFP):	de toegevoegde waarde die een bedrijf kan produceren met een bepaalde hoeveelheid arbeid en kapitaal.
Arbeidskosten per eenheid product (ULC):	de arbeidskosten per geproduceerde eenheid output.
Investeringsratio (I):	het aandeel van het kapitaal dat wordt gebruikt in nieuwe investeringen.
Solvabiliteitsratio (SR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om aan haar schuldverplichtingen op lange termijn te voldoen.
Current Ratio (CR):	een maatstaf voor het vermogen van een onderneming om haar schuldverplichtingen op korte termijn te voldoen.
EBITDA:	de winst voor aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen, uitgedrukt in 1000 euro.
Aantal Patentbedrijven (PO):	aantal ondernemingen die 1 of meerdere patenten hebben aangevraagd in het referentiejaar.
Aantal Patentaanvragen (P):	het totaal aantal patenten dat aangevraagd wordt door ondernemingen in het referentiejaar.
O&O intensiteit (O&OI):	O&O uitgaven door bedrijven in de cluster als aandeel van omzet in het referentiejaar.
O&O uitgaven (O&OU):	totale interne O&O uitgaven (miljoen EUR) door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.
O&O personeel (O&OP):	totaal O&O personeel (VTE) tewerkgesteld door bedrijven in de cluster in het referentiejaar.

De kernindicatoren zijn berekend op basis van de lijst van ondernemingen die bij aanvang van het jaar lid zijn van de cluster, en worden vergeleken (%) ten opzichte van de Vlaamse economie.

> de economische kernindicatoren 2022 betreffen dus de ondernemingen die begin 2022 lid zijn van de cluster, en zijn berekend op basis van hun jaarrekening in 2021. Voor de meeste bedrijven geeft dit de situatie weer op 31/12/2021.

De economische indicatoren hebben betrekking op de meest recente jaarrekening van bedrijven. Enkel bedrijven met tewerkstelling in Vlaanderen worden meegenomen.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first.

De patentindicatoren hebben als referentiejaar 2019.

De O&O indicatoren zijn geïmputeerd en geëxtrapolerd naar de totale doelpopulatie op basis van weging, met als referentiejaar 2020.

U: niet voldoende datapunten om betrouwbare cijfers te berekenen.

Groei analyses

Decompositie tabel: decompositie van de groei van het aantal leden, de tewerkstelling en de toegevoegde waarde van de cluster in (i) blijvende leden, (ii) nieuwe leden en (iii) uittrekkende leden.

Voor bepaalde sectoren en/of grote bedrijven waarvan slechts een deel van de bedrijfsactiviteit relevant is voor de cluster, worden de kernindicatoren gewogen.

Voor het bepalen van de sector van activiteit, grootte, multinational karakter, ligging van de maatschappelijke zetel, etc. van bedrijven wordt steeds gebruik gemaakt van de meest recent data.

De berekende indicatoren zijn onder voorbehoud van eventuele correcties van de gerapporteerde jaarrekeningen in Bel-first. Daardoor kunnen er kleine afwijkingen optreden t.o.v. de kernindicatoren die gerapporteerd werden in voorgaande jaren.

Voor bijkomende informatie over de indicatoren en de analyse van de speerpuntclusters verwijzen we naar de volgende STORE beleidsrapporten (beschikbaar op de website van ECOOM-STORE)

[Daan Goutsmet, Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2018\), "Methodologie voor het beschrijven van speerpuntclusters in Vlaanderen", Beleidsrapport STORE-A-17-005.](#)

[Cathy Lecocq en Astrid Volckaert \(2019\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Analyse van de clustergroei" Beleidsrapport STORE-A-19-010.](#)

[Gorrens et al. \(2022\), "Speerpuntclusters in Vlaanderen. Methodologie voor het berekenen van kernindicatoren" Beleidsrapport STORE-22-017.](#)

Bron:

Bel-first, PATSTAT, ECOOM Innovatievragenlijst 2021 (referentiejaar 2020)

Website:

www.ecoom.be en www.steunpunt-economie-ondernemen.be

©ECOOM-STORE 2023

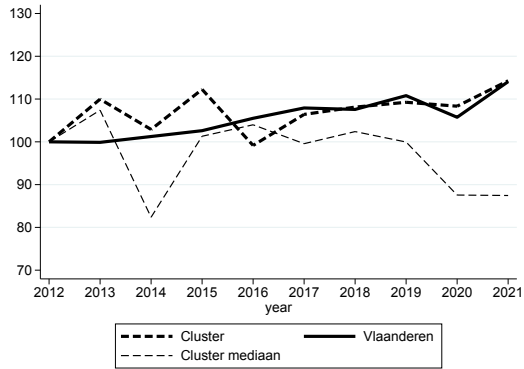
Tabel 2: Innovatie kernindicatoren

	2019			2020	
	PO	P	O&OI	O&OU	O&OP
Totaal	14.0	290	2.68%	220	1481
	3%	8%	2.32%	3%	4%
Per sector					
maritieme industrie	3.0	41	1.01%	44	333
	8%	23%	2.59%	10%	11%
overige diensten	4.0	15	3.26%	30	228
	2%	2%	1.74%	1%	1%
overige primaire en sec. sector	4.0	217	2.84%	73	421
	2%	10%	1.98%	3%	3%
wet. en tech. diensten	3.0	17	18.59%	74	500
	4%	4%	19.85%	6%	9%
Per NACE 2-digits					
01-09,12,32,35-43 Overige industrie	4.0	42	1.11%	49	311
	7%	22%	1.12%	24%	24%
10-11 Voeding/Dranken	0.0	0	U	U	U
	0%	0%	0.34%	U	U
13-15 Textiel/Kleding/Leer	1.0	7	U	U	U
	6%	15%	1.66%	U	U
16-18,31 Papier/Hout/Kurk/Meubelen/Drukkerij	0	0	U	U	U
	0	0	0.73%	U	U
19,22-23 Raffinaderijen/Rubber/Kunststoffen/Niet-metaalhoudende minerale producten	0.0	0	U	U	U
	0%	0%	0.77%	U	U
20-21 Chemie/Farmaceutische industrie	1.0	191	U	U	U
	3%	22%	3.79%	U	U
24-25,33 Metaal/Reparatie en installatie van machines	1.0	18	U	U	U
	3%	17%	1.43%	U	U
26-27 Informatica/Elektronische en optische producten/Elektronica	0	0	U	U	U
	0	0	9.29%	U	U
28-30 Machines/Voertuigen	0.0	0	U	U	U
	0%	0%	2.60%	U	U
45-47 Groot- en detailhandel	1.0	0	U	U	U
	1%	0%	0.53%	U	U
49-58,64-70,73-99 Overige diensten	2.0	11	3.97%	22	129
	2%	2%	1.11%	4%	3%
59-63,71-72 Productiehuizen/Telecom/ICT/Ingenieurs/Technische testen	4.0	21	13.74%	63	510
	4%	4%	15.18%	2%	3%
Per tewerkstellingsklasse					
groot (250 en meer)	7.0	254	2.36%	144	963
	129%	21%	2.07%	4%	5%
klein (10-49)	1.0	4	2.23%	17	131
	1%	1%	2.53%	2%	2%
micro (1-9)	2.0	14	17.82%	16	37
	2%	3%	10.21%	5%	2%
middelgroot (50-249)	3.0	11	3.42%	44	350
	2%	2%	2.60%	3%	3%
geen werknemers	1.0	7	U	U	U
	3%	6%	U	U	U
Per multinationaal karakter					
Belgisch binnenlands bedrijf	3.0	12	1.42%	21	212
	1%	2%	2.63%	2%	3%
Belgische multinational	8.0	272	4.06%	138	789
	5%	19%	2.47%	8%	9%
Buitenlandse multinational	3.0	6	1.90%	59	467
	3%	0%	2.15%	2%	3%
n.b.	0.0	0	U	U	U
	0%	0%	2.74%	U	U
Per leeftijdsklasse					
1-9	3.0	43	4.14%	23	80
	2%	8%	6.01%	3%	2%
10-19	1.0	13	0.63%	5	55
	1%	3%	4.06%	%	1%
20-29	1.0	7	5.99%	38	269
	1%	1%	4.14%	2%	3%
30-39	2.0	4	1.37%	44	430
	2%	1%	1.14%	5%	7%
40-59	2.0	198	U	U	U
	7%	52%	0.82%	U	U
60 en ouder	5.0	25	U	U	U
	16%	2%	3.23%	U	U

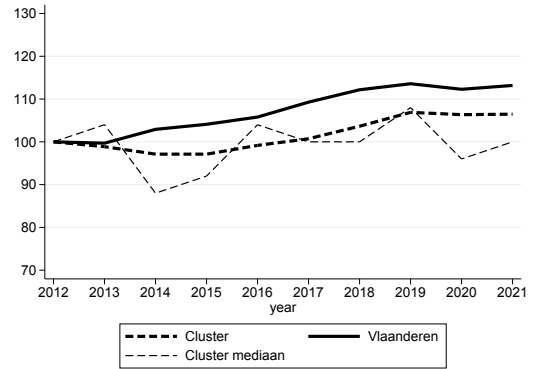
Noot: deze tabel rapporteert de innovatie indicatoren voor de Blauwe Cluster (vet) en hun percentage in de Vlaamse economie (cursief, %) of het gemiddelde in de Vlaamse economie (cursief, zonder %) voor de jaren vermeld in de tweede rij.

Tabel 3: Decompositie van de leden

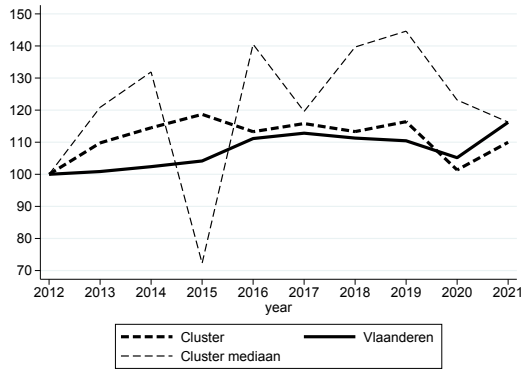
	Aantal	VTE	TW	AP
Totaal				
2022	185	27038	4889342	181
2021	157	24538	3938867	161
groei	28	2500	950475	20
groei (%)	18	10	24	13
Blijvende leden				
2022	143	23903	4174202	175
2021	143	23915	3863582	162
groei	.	-12	310620	13
In- en uittreedende leden				
2022	42	3135	715140	228
2021	14	623	75285	121
groei	28	2512	639855	107

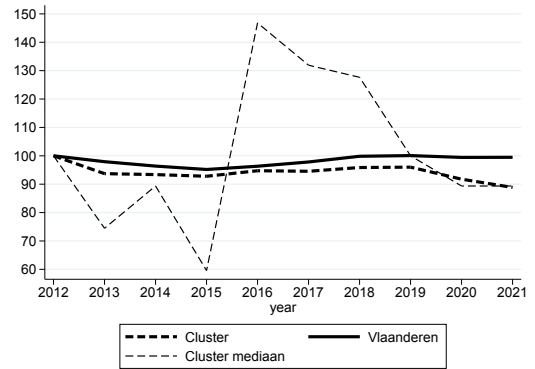
(1a) groei nav totaal

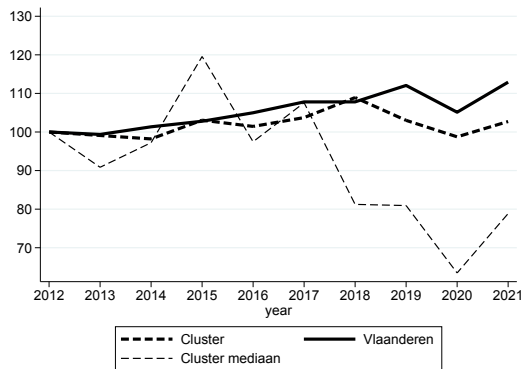
(1b) groei fte totaal

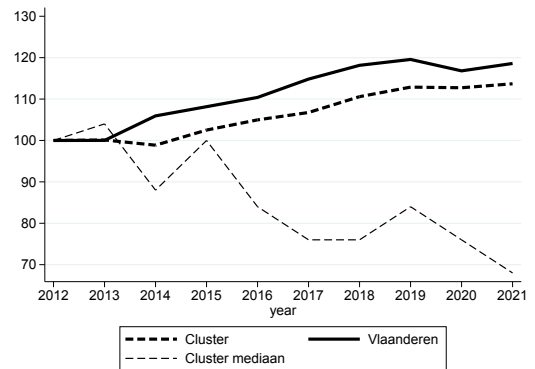
(1c) groei nav industrie

(1d) groei fte industrie

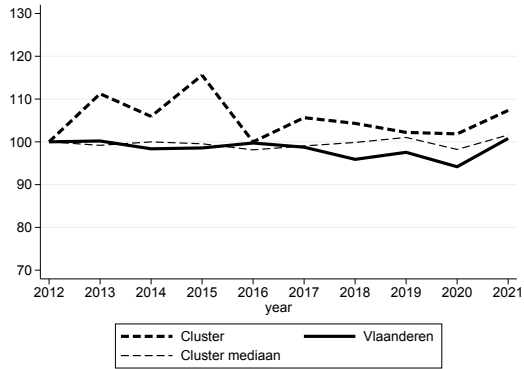

(1e) groei nav diensten

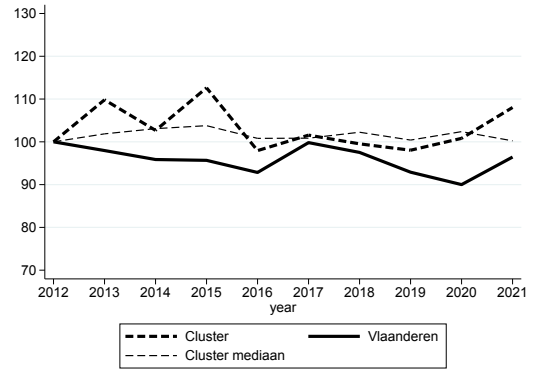

(1f) groei fte diensten

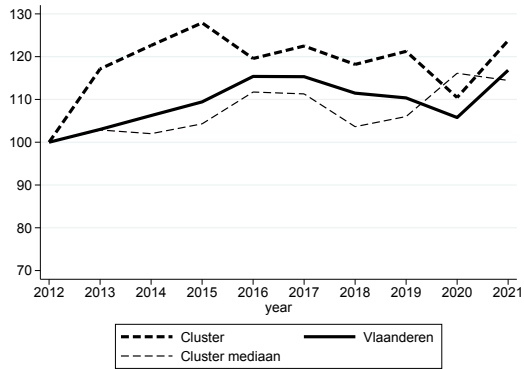
Figuur 1: Groei in Toegevoegde waarde en Tewerkstelling (VTE)

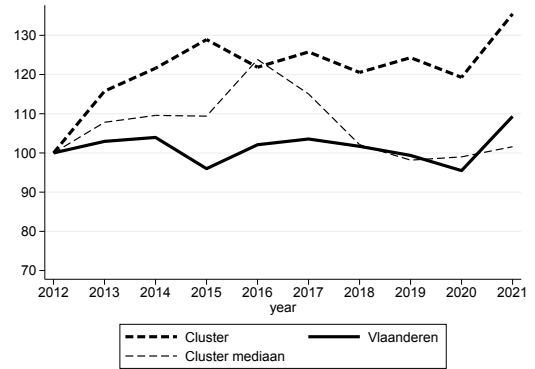
(2a) groei ap totaal

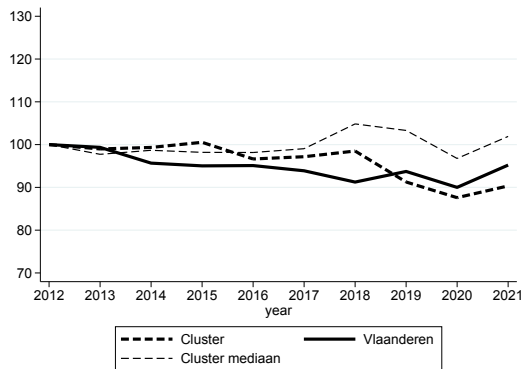
(2b) groei tfp totaal

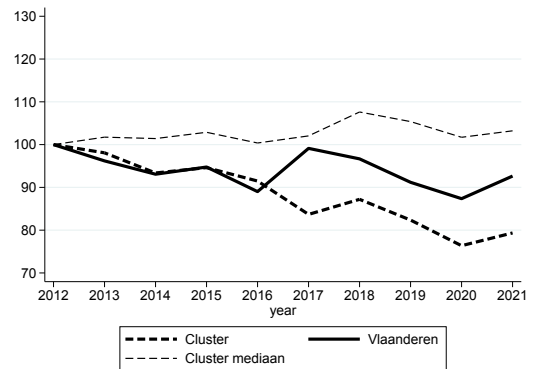
(2c) groei ap industrie

(2d) groei tfp industrie

(2e) groei ap diensten

(2f) groei tfp diensten

Figuur 2: Groei in arbeids- en factorproductiviteit